

paa den eller dem, som ere komne i Besiddelse af Pengene, beror paa, om der herfor kan anføres nogen særlig Forpligtelsesgrund.

I denne Henseende bestemmer § 272, at naar Købesummen i Tilfælde af et Salg, der medfører, at Søpantretten i Stibet bortfalder, indbetales til Nederen, bliver han, forsaavidt han ikke allerede forinden personlig hæftede for en Søfordring, personlig ansvarlig for denne, dog ikke udover Beløbet af hvad han har oppebaaret af Købesummen. Denne Begrænsning forstaar sig af sig selv, men ej heller behøver det nogen videre Forklaring, at Nederen ikke bør kunne tilegne sig den Del af Vederlaget for Søpantet, hvorpaa Panthaverne i dette naturligt have Krav i Stedet for selve Søpantet. Samme Regel maa imidlertid komme til Anvendelse med Hensyn til de Erstatningsbeløb, som ifølge § 270 helt eller delvis træde i Stedet for Stibet i Tilfælde af Tab eller Bestadigelse, naar de indbetales til Nederen. Hvad Fragten for den paagældende Rejse angaar, følger det af almindelige Retsregler, at Søpantretten i den maa ophøre naar den indbetales til Nederen, eller til nogen paa hans Vegne, idet der kun kan have Søpantret i Fordringen paa Fragt men ikke i rede Penge, som ere indgaaede i Nederens Formue. Men naar Fragtbeløbet er indbetalt til Nederen og Søpantretten deri saaledes bortfalden, er det da ogsaa i Overensstemmelse med det Ovenførte, at Søpantthaveren i Stedet for Søpantretten faar en personlig Fordring paa Nederen for det Beløb, som han har oppebaaret for Søpantet. I Klasse med indbetalt Fragtbeløb maa derhos sættes Fragten af det for Nederens egen Regning afladede Gods. For Søpantthaverens Retsstilling maa det nemlig være ligegyldigt, om Godset, i hvis Fragtbeløb han skal have Sikkerhed, er indladet af den ene eller den anden; medens han, naar det er afladet af Andre, som derfor ere skyldige at betale Fragt, har Søpantret i denne, maa han derfor, naar det aflades for Nederens Regning, have Krav paa at kunne holde sig til, hvad der maa anses som passende eller, som det hedder i § 272, gangbar Fragt for denne Del af Godset. Da der ikke er Spørgsmaal om Betaling af denne Fragt eller om nogen Fordring herpaa, kan der dog her ikke være Tale om en Søpantret for Søpantthaveren, hvorimod der for Beløbet maa tilkomme ham en personlig Fordring paa Nederen, svarende til den, han faar for de til denne indbetalte Fragtbeløb. — Naar det i det sidste Stykke af § 272 udtales, at hvor de omhandlede Beløb indbetales i Nederens

Konkursbo, skulle de anvendes til Dækning af de Fordringshavere, som havde Søpantret i dem forinden Udbetalingen, turde dette være i god Overensstemmelse med Reglerne for Konkursbehandling, men det er dog anset for rettest at give en udtrykkelig Bestemmelse herom. Meningen er naturligvis ikke, at den anførte Regel skal komme til Anvendelse, hvor de paagældende Beløb allerede vare udbetalte til Nederen, forinden han kom under Konkurs; i saadant Tilfælde maa de tidligere Søpantthavere for deres personlige Fordringer paa Nederen konkurrere i Boet lig andre Kreditorer. Det, der haves for Nø, er det Tilfælde, at de omtalte Beløb først indbetales af Bedkommende i selve Boet; i saa Fald maa dette formentlig anses at have taget imod Pengene med de paa Beløbene forinden deres Udbetaling hvilende Søpantrettigheder, og deraf følger da, at Boet maa fyldestgøre disse af det Modtagne, saavidt dette kan strække til, saa at kun det mulige Overskud bliver at fordele imellem de øvrige Kreditorer.

Det fremgaar fremdeles af § 274, at der ogsaa kan blive Spørgsmaal om at gøre Krav gældende imod Andre for de i Stedet for Søpantet trædende Erstatningsbeløb, Købesummer m. m., naar de ere blevne udbetalte til mindre Berettigede. Betingelsen herfor er dog, at disse, da de oppebar de Beløb, hvorpaa andre Fordringshavere havde bedre Krav, vare vidende herom; have de i god Tro, eller uden saadan Kundskab, modtaget Betaling af deres Tilgodehavende, mangler der Retsgrund til, at de bedre Berettigede, som ikke have passet paa i Tide at gøre deres Ret gældende, skulde kunne gøre Ansvar gældende imod dem. Ej heller kan der, efter det første Stykke i § 274, gøres noget Ansvar gældende imod Nederen, naar det er denne, som efter at have faaet indbetalt de omhandlede Beløb igen deraf udbetaler alt, hvad han er skyldig at erlægge, men det senere viser sig, at der var bedre berettigede Fordringshavere end dem, til hvem han har betalt, saafremt han da ikke havde Kundskab herom. Her er nemlig ikke Spørgsmaal om nogen uberettiget Binding for Nederen, og det er ikke hans Sag at varetage alle de, ham maaske uhøvedte Berettigedes Interesse; for at der skal kunne paadrages ham Ansvar for en Krænkelse deraf, maa denne være ham bevidst. Naar der i Paragraffens første Stykke tilføjes den Undtagelse, at Nederen dog bliver ansvarlig, hvor Udbetalingen er sket til Dækning af Fordringer, hvorfor han hæftede personlig, er dette naturlig begrundet deri, at hans Forpligtelse i dette Tilfælde ikke er indskrænket